Shoftim 14: The Lady and the Lion

R' Mordechai Torczyner – <u>torczyner@torontotora</u>h.com

14:1-9 Courting

1. Talmud, Sotah 10a

כתיב "וירד שמשון תמנתה" וכתיב "הנה חמיך עולה תמנתה" - א"ר אלעזר: שמשון שנתגנה בה כתיב ביה 'ירידה', יהודה שנתעלה בה כתיב ביה 'עליה'. ר' שמואל בר נחמני אמר שתי תמנאות היו, חדא בירידה וחדא בעליה. רב פפא אמר חדא תמנה הואי, דאתי מהאי גיסא ירידה ודאתי מהאי גיסא עליה.

It says "And Shimshon descended [to] Timnatah" and Bereishit 38:13 says, "Behold, your father-in-law is ascending to Timnah" – Rabbi Elazar said: Shimshon was disgraced there, so it says 'descent', Yehudah was elevated there, so it says 'ascent'. Rabbi Shemuel bar Nachmeni said: There were two places named Timnah, one which was lower and one which was higher. Rav Pappa said: There was one Timnah, but coming from one direction was descent and coming from the other direction was ascent.

2. Midrash, Bereishit Rabbah 85:6

רב אמר שתי תמניות הם אחת של יהודה ואחת של שמשון, ולמה הוא מזכיר בה עלייה וירידה אלא עלייה ליהודה שהוא מעמיד מלכים וירידה לשמשון שהוא נושא גויה.

Rav said: There are two Timnahs, one of Yehudah and one of Shimshon. Why does it say "ascending" and "descending"? Ascending for Yehudah, who established kings, and descending for Shimshon who married a non-Jewish woman.

3. Abarbanel to Shoftim 14:3

ולפי שאמו היתה מתרעמת על זה הרבה, לכן לא אמרו לאמו, לפי שלא תאמר כמו שאמרה רבקה (בראשית כז:מו) "אם לוקח יעקב אשה מבנות חת וגו' למה לי חיים"...

And because his mother thundered about this greatly, he did not say it to his mother, lest she say as Rivkah did in Bereishit 27:46, "If Yaakov should take a woman from the daughters of Chet... why should I live"...

4. Abarbanel to Shoftim 14:4

להגיד שעשה הקב"ה סבה לשינקמו ישראל מפלשתים, ולא בידיהם כי אם ביד שמשון, ושלא יעמוד [שמשון] ברשותם [של ישראל] כי אם ברשות פלשתים אף בעת הנקמה, באופן שלא ימצאו הפלשתים תואנה על ישראל לזה, אבל יהיה מיוחס הענין לשמשון לבדו, ופלשתים ימנעו מהלחם בישראל מיראת שמשון...

To teach that Gd created a reason for Israel to take vengeance upon the Philistines – not by their own hand but by Shimshon's hand – and that Shimshon would not act in Israelite areas but in Philistine areas even when taking revenge, so that the Philistines would not have a claim against Israel for this. It would be associated with Shimshon alone, and the Philistines would [also] refrain from battling Israel out of fear of Shimshon...

5. Abarbanel to Shoftim 14:5-6

...לקראת שמשון לבדו, והיה לאות שפלשתים יבקשו את נפשו לבדו. והוא שסעהו כשסע הגדי, עם היות שאין חרב ולא כלי זין אחרים ומאומה... אין בידו, והיה זה סימן אליו שישסע הפלשתים מבלי חרב וחנית.

[The lion] came to face only Shimshon, a sign that the Philistines would seek only his life. And he split it as one would split a goat, despite having neither sword nor any other weapon, or anything in his hand – and this was a sign for him that he would split the Philistines with neither sword nor spear.

6. Ibn Ezra to Bereishit 33:10

בא המלאך ליעקב לחזק את לבו שלא יירא מאחיו כי הנה המלאך לא יכול לו, אף כי בן אדם.

The malach came to Yaakov to strengthen his heart so that he would not fear his brother. If a malach could not defeat him, then certainly a human being.

7. Abarbanel to Shoftim 14:7

אמר למעלה שישרה בעיני שמשון כפי הראייה עם היות שעדיין לא דבר עמה, ולא ידע אם בשכלה ובדבריה ישרו דרכיה בעיניו גם כן כמו שישרה צורתה ותוארה. ועתה זכר שבבואם שמה דבר עמה ותישר בעיני שמשון בדבריה כמו שישרה בתוארה. It said above that she was good in the eyes of Shimshon, based on his vision, even though he had yet to speak with her and he did not know whether her intellect and words would also find favour in his eyes just as her image and appearance had. And now it mentioned that when they arrived there, he spoke with her and she was good in Shimshon's eyes in her words, as she had been good in her appearance.

8. Talmud, Sotah 9b

"נַיִּבְקַע אלקים את המכתש אשר בלחי" - א"ר יצחק דבי רבי אמי, הוא איוה לדבר טמא, לפיכך נתלו חייו בדבר טמא. "And Gd split the hollow in Lechi" – Rabbi Yitzchak, of the yeshiva of Rabbi Ami, said: He desired that which was tamei, and therefore his life depended upon that which was tamei.

14:10-20 The ill-fated party

9. Malbim to Shoftim 14:12

"ומצאתם", פי' בקשו בעיר ובסביבותיה שם תמצאו עז שיצא ממנו מתוק, כי אחרי החפוש תמצאו גוית האריה והדבש. ובכ"ז לעומת זה היה הערבון בערך בלתי שוה, א] שהיו שלשים אנשים, לכל אחד שכל ובינה בפ"ע. ב] שבצד שלא יגידו לא יתחייב כ"א רק בגד א', ובצד שיגידו יתחייב הוא לבדו בשלשים חליפות, שזה דייק במ"ש "ונתתם אתם", ר"ל אתם ביחד. ג] שהיה להם זמן י"ד ימים:

"And you will find" – Meaning: Seek in the city and its surroundings, and there you will find that which is strong, from which the sweet comes, for after seeking you will find the body of the lion and the honey. And [despite the hint], the gamble was lopsided, for:

- (1) They were thirty men, each with his own mind and comprehension;
- (2) If they would not tell [the solution], each one would only be obligated to provide one garment, and if they would tell then [Shimshon] alone would be obligated to provide thirty garments, as he specified, "You [plural] shall give", you in combination.
- (3) They would have fourteen days.

10. Prof. Yehuda Elitzur, Daat Mikra to Shoftim 14:14

אלו יצאו המרעים-השושבינין לקראתו כפי שחיבום נימוסי תפקידם, היו רואים את עדת הדבורים בגוית האריה, וכל פרטי המעשה היו נודעים להם.

Had the friends-*shushvinin* come out to greet him, as the rules of their role required of them, then they would have seen the beehive in the lion's body, and they would have known all of the details of the event.

11. Dr. Chagai Misgav, שמשון: נשים וחידות, http://www.daat.ac.il/daat/ktav_et/maamar.asp?ktavet=2&id=1412 משמעותו למעשה יכולה להיות גם לאומית: ניצחון החלש על החזק, ניצחון שמשון על רֵעיו, ניצחון ישראל על הפלשתים... במקומה עומדת לכוחה הלאומי של חידתו...

Its meaning could also be nationalist: The victory of the weak against the strong, Shimshon's victory over his friends, the victory of Israel over the Philistines... The question remains: did Shimshon know the nationalist power of his riddle...